

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. december 4.
(OR. en)

16335/23

CT 192
ENFOPOL 530
COTER 235
JAI 1612

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2023. december 4.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	15404/23
Tárgy:	A Tanács következtetései a büntetés-végrehajtási intézetből szabadult és potenciális terrorveszélyt jelentő személyek kezeléséről – <i>A Tanács következtetései (2023. december 4.)</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a büntetés-végrehajtási intézetből szabadult és potenciális terrorveszélyt jelentő személyek kezeléséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács (Bel- és Igazságügy) a 2023. december 4-én tartott 3992. ülésén jóváhagyott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

a büntetés-végrehajtási intézetből szabadult és potenciális terrorveszélyt jelentő személyek kezeléséről

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE, hogy a terrorizmus támadást jelent az Európai Unió alapvető értékei és az emberi jogok ellen, és továbbra is súlyosan veszélyezteti a tagállamokat,

HANGSÚLYOZVA, hogy a terrorizmus elleni küzdelem továbbra is prioritás az Európai Unió Tanácsának napirendjén, amint azt „Az európaiak védelme a terrorizmussal szemben: eredmények és következő lépések” című, 2022. június 9-én elfogadott következtetéseiben¹ is hangsúlyozza,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Tanács a 2020. december 11-i következtetéseiben² felszólította a tagállamokat, hogy fokozzák az európai adatbázisok és információk rendszerek teljes körű használatát célzó erőfeszítéseiket, kiváltképp ami az olyan személyek releváns adatainak adatbázisokban történő rögzítését illeti, akik az egyes tagállamok értékelése alapján súlyos fenyegetést jelentenek a terrorizmus vagy az erőszakos szélsőséges szemponjtából,

NYUGTÁZVA, hogy a börtönökben történő radikalizálódás megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint a terror- és erőszakos szélsőséges cselekmények elkövetőinek szabadulása után előálló helyzet kezeléséről szóló, 2019. június 6-án elfogadott következtetéseiben³ az Európai Unió Tanácsa kimondta, hogy a nemzeti joggal összhangban, valamint az arányosság elvét és az érintett személy alapvető jogait tiszteletben tartva eseti alapon lehetne biztosítani azon radikalizálódott egyének további nyomon követését, akikről kockázatértékelés alapján úgy vélik, hogy szabadulásukat követően továbbra is fenyegetést jelentenek,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a Tanács ugyanezen következtetéseiben hangsúlyozta, hogy a szabadulást követő intézkedések hasznosnak bizonyulhatnak annak megelőzése terén is, hogy a terror- vagy erőszakos szélsőséges cselekmények elkövetői vagy a börtönbüntetés ideje előtt vagy alatt radikalizálódott elkövetők a szabadulásukat követően erőszakos tevékenységekbe kezdjenek,

¹ 9997/22.

² EUCO 22/20.

³ 9727/19.

FELIDÉZVE, hogy a Tanács ugyanezen következtetéseiben hangsúlyozta, hogy értékes eszköz lehetne, ha a radikalizálódott elítéltekre vonatkozóan információcsere történne – a nemzeti jog által lehetővé tett mértékben – két- vagy többoldalú alapon az uniós tagállamok között, például olyan esetekben, amikor a megosztott információ különböző tagállamokba visszatérő vagy utazó volt elítéltekre vonatkozik,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy a Tanács ugyanezen következtetéseiben rámutat arra, hogy előnyös lehetne a meglévő információs rendszerek (többek között a Schengeni Információs Rendszer) hatékonyabb használata,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Tanács a belső biztonságról és az európai rendőrségi partnerségről szóló, 2020. november 24-én elfogadott következtetéseiben⁴ kijelentette, hogy továbbra is különös figyelmet kell fordítani a konfliktusövezetektől visszatérőkre, valamint a börtönökre és a szabadságra bocsátott foglyokra,

HANGSÚLYOZVA, hogy a Tanács ugyanezen következtetéseiben arra ösztönözte a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet az olyan személyekre, akiről a tagállamok megállapították, hogy súlyos fenyegetést jelentenek a terrorizmus vagy az erőszakos szélsőségeség szempontjából, és aláhúzta, hogy a belső határok nélküli Európában biztosítani kell az információk megbízható és gyors megosztását abban az esetben, amikor ezek a személyek utaznak, illetve más tagállambeli egyénnel vagy hálózatokkal lépnek összeköttetésbe,

KIEMELVE, hogy a Tanács – amint azt ugyanezen következtetéseiben kimondta – fontosnak tartja, hogy fő szabály szerint rögzítsék a megfelelő európai adatbázisokban és információs rendszerekben azon személyek adatait, akiről az egyes tagállamok megállapították, hogy súlyos fenyegetést jelentenek a terrorizmus vagy az erőszakos szélsőségeség szempontjából, kivéve, ha jogi vagy operatív megfontolások mást tesznek szükségessé,

NYUGTÁZVA, hogy az uniós belügyminiszterek a közelmúltban elkövetett európai terrortámadásokról szóló együttes nyilatkozatukban felszólítottak a terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetést jelentő személyekre vonatkozó információcserére,

⁴ 13083/1/20 REV 1.

HANGSÚLYOZVA, hogy már folynak a terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetést jelentő személyekkel kapcsolatos információcsere és tájékozottság fokozására irányuló olyan erőfeszítések, mint például a *Gefährder* projekt⁵, mégpedig szakértői szintű megbeszélések keretében, a tagállamok bűnüldöző hatóságai által a potenciális terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetést jelentő személyek értékelésére és kezelésére vonatkozó megközelítések gyűjteményének létrehozásával, valamint az ilyen személyekre vonatkozó információk vizsgálatára és az európai adatbázisokba és információs rendszerekbe való bevitelére vonatkozó közös értelmezés és nem kötelező jellegű indikatív kritériumok kidolgozása révén. Ez a munka olyan személyeket céloz meg, akik potenciális terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetésnek tekinthetők, beleértve azokat a személyeket is, akiket terrorizmusért ítélték el, vagy akik más bűncselekmények miatti elítéltként radikalizálódtak, és akiket szabadságra bocsátanak vagy akiknek szabadságra bocsátása kűszöbön áll, továbbá akiket egyéni kockázatértékelés alapján a szabadságra bocsátást követően továbbra is veszélyt jelentőnek minősítenek,

MEGJEGYZVE, hogy az Europol a legutóbbi TE-SAT-jelentésében⁶ hangsúlyozta, hogy a radikalizálódott személyek büntetés-végrehajtási intézetekből való szabadságra bocsátása továbbra is aggodalomra ad okot a tagállamok számára, mivel e személyek a büntetés-végrehajtási intézeteken kívül is folytathatják a prozelita tevékenységet, és részt vehetnek a terrortámadások előkészítésében, hozzáteve, hogy a radikalizálódott dzsihadisták erőszak kockázatát hordozhatják magukban, illetve szabadságra bocsátásukat követően támadásokat tervezhetnek,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Unió már több alkalommal szenvedett el olyan elkövetők részvételével intézett dzsihadista támadást, akik szabadságra bocsátott elítéltek vagy szabadlábra helyezett fogvatartottak voltak a támadás elkövetésének idején⁷.

⁵ Nem kötelező erejű közös indikatív kritériumok kidolgozása ahhoz, hogy az uniós tagállamok bűnüldöző hatóságai közös értelmezést alakíthassanak ki arról, hogy egy személyt mikor kell az ilyen személyekre vonatkozó információkat megvizsgálva potenciális terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetésnek tekinteni, és beviessék az említett információkat az európai adatbázisokba és információs rendszerekbe.

⁶ Europol (2023), European Union Terrorism Situation and Trend Report, TE-SAT (Európai uniós jelentés a terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról, TE-SAT)
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf

⁷ Europol (2021), European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) (Európai uniós jelentés a terrorizmus helyzetéről és tendenciáiról, TE-SAT)
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

HANGSÚLYOZVA, hogy az elkövetkező öt évben Unió-szerte jelentős számú olyan személyt bocsátanak majd szabadságra, akiket terrorista bűncselekmények miatt ítélték el, illetve akiket más bűncselekmények miatt ítélték el, ám a büntetés-végrehajtási intézetben ezt követően radikalizálódtak. Ez a konkrét aspektus megköveteli majd az illetékes hatóságoktól, hogy fokozzák kockázatkezelési és nyomkövetési erőfeszítéseiket – amennyire ezt a meglévő kapacitások és a megfelelő rangsorolási tényezők lehetővé teszik –, csakúgy, mint az elszakadást segítő és a szabadságvesztés letöltését követő visszailleszkedésre irányuló erőfeszítéseket,

EMLÉKEZTETVE ARRÁ, hogy a Tanács „Az európaiak védelme a terrorizmussal szemben: eredmények és következő lépések” című, 2022. június 9-én elfogadott következtetéseiben kiemelte, hogy a Schengeni Információs Rendszer (SIS) – a rendszer által kínált valamennyi lehetséges kapacitással – döntő fontosságú az olyan információk megosztása szempontjából, amelyek támogathatják a tagállamokat azon személyek felderítésében és nyomon követésében, akik fenyegetést jelentenek a terrorizmus szempontjából,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy az Europol 2021 márciusa óta kap a terrorizmushoz kapcsolódó figyelmeztető jelzésekre vonatkozó SIS-találatjelentéseket, és támogatást nyújt a tagállamoknak,

NYUGTÁZVA TOVÁBBÁ, hogy a fent említett következtetések utalnak a SIS-ben nyilvántartott, súlyos fenyegetést jelentő külföldi terrorista harcosokra vonatkozó, a találati értesítések önkéntes fogadásán alapuló, találatot követő eljárás kialakításának operatív hozzáadott értékére,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a megújított SIS 2023. március 7-én kezdte meg működését kibővített hatókörrel, ideértve a figyelmeztető jelzések új kiegészítő kategóriáinak bevezetését és több adat – egyebek mellett új biometrikus adattípusok és új funkciók – tárolását, amelyek további létfontosságú eszközöket biztosítanak a terrorizmus és a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemhez,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

ELISMERVE az azon szabadságra bocsátott egyének által jelentett potenciális veszélyt, akiket terrorista bűncselekményekért ítélték el, illetve akik más bűncselekményekért elítélt, radikalizálódott elítéltek,

HANGSÚLYOZVA, hogy a nemzeti és európai joggal összhangban, valamint az arányosság elvének és az érintett személyek alapvető jogainak tiszteletben tartása mellett elő kell mozdítani a tagállamok közötti információcserét az esetlegesen terrorveszélyt jelentő személyekre vonatkozó adatok tekintetében,

KIEMELVE ugyanakkor a szabadságra bocsátott fogvatartottak alapvető jogai és szabadságai védelmének fontosságát, különös tekintettel azokra, akik már nem jelentenek veszélyt,

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

a nemzeti joggal összhangban, valamint az arányosság elvének és az érintett személyek alapvető jogainak tiszteletben tartása mellett **MOZDÍTSÁK ELŐ** a szabadulást követő intézkedések elfogadását az azon, potenciális terrorveszélyt jelentő, szabadságra bocsátott egyénekre vonatkozóan, akiket terrorizmusért ítélték el, illetve akik más bűncselekményekért elítélt, radikalizálódott elítéltek;

FEJLESSZÉK TOVÁBB a szabadságra bocsátott vagy szabadságra bocsátandó személyek kockázatértékelését és -kezelését, illetve nyomon követését olyan többszereplős megközelítés alapján, amely az összes érintett fél részvételét és koordinálását szorgalmazza;

az alkalmazandó jog keretében **ERŐSÍTSEK MEG** az információcserét mind kétoldalú, mind uniós szinten a terrorizmus vagy más bűncselekmények miatt elítélt, a büntetés letöltését követően szabadságra bocsátott vagy bocsátandó személyekre vonatkozóan, amennyiben a kockázatértékelés azt mutatja, hogy még mindig radikalizálódottak és terrorveszélyt jelentenek;

a nemzeti joggal összhangban és a fogvatartottak lehetséges szabadságra bocsátása előtt kellő időben OSSZÁK MEG az EU-n belül a terrorveszélyt jelentőnek tekintett elítéltekre vonatkozó információkat az adataik SIS-be történő bevitelével, illetve amennyiben ezeket az elítélteket bűnüldözési keret keretében követik nyomon, az Europol Információs Rendszer (EIS) és az Europol elemzési projektjeinek segítségével. Ezt az EU és a tagállamok jogi követelményeivel, működési korlátaival, az arányosság elvének és az alapvető jogoknak a tiszteletben tartásával összhangban kell elvégezni, biztosítandó, hogy a terrorveszélyt jelentő személyek bekerüljenek az uniós adatbázisokba, továbbá e személyeknek az említett rendszerekben történő ellenőrzésének megkönnyítése érdekében, ideértve biometrikus adataikat is;

VIZSGÁLJÁK MEG annak lehetőségét, hogy a terrorista bűncselekményekre – többek között a súlyos fenyegetést jelentő külföldi terrorista harcosokra – vonatkozó figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos SIS-találatokhoz kapcsolódó információk hatékony megosztásáról szóló megbeszéléseket – minden olyan tagállam érdekében, amely kész a SIS-találatokhoz kapcsolódó információk fogadására – kiterjesszék a terror- vagy erőszakos szélsőséges cselekmények elkövetőire vagy a börtönbüntetés ideje alatt radikalizálódott elkövetőkre vonatkozó, a SIS-találatokhoz kapcsolódó információk megosztására;

EGYESÍTSEK erőfeszítéseiket és osszák meg a bevált gyakorlatokat azzal kapcsolatban, hogy miként lehetne megerősíteni a kiemelt harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokat annak érdekében, hogy megkönnyítsék a büntetés-végrehajtási intézetből szabadságra bocsátott azon külföldi radikalizálódott elkövetőknek a tagállamok nemzeti jogszabályaival összhangban történő kitoloncolását, akik bizonyos információk – például büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletek vagy a nemzetbiztonságért felelős hatóságok hírszerzése – alapján potenciális terrorveszélyt jelentenek;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

kérésükre TOVÁBBRA IS támogassa a tagállamokat a kockázatértékelési eszközök kidolgozásában, bevezetésében és szabványosításában mind a terrorista bűncselekményekért elítélt személyek, mind pedig az egyéb bűncselekményekért elítélt radikalizálódott elítéltek tekintetében, figyelembe véve a folyamatosan változó terrorfenyegetést és az eszközök ebből következő szükség szerinti kiigazításának szükségességét, valamint az ezen eszközök empirikus validálásához és a terrorveszélyt jelentő, szabadságra bocsátott elkövetők kezelésével és nyomon követésével kapcsolatos, bizonyítékokon alapuló döntéshozatalhoz szükséges tudományos adatok összegyűjtésében;

az alkalmazandó jog által megengedett mértékben TOVÁBBRA IS segítse elő a potenciális terrorista vagy erőszakos szélsőséges fenyegetést jelentő személyekre vonatkozó információk cseréjét, beleértve a terrorizmus miatt elítélt, illetve a más bűncselekmények miatt elítélt és később radikalizálódott, szabadságra bocsátott vagy bocsátandó személyeket is, többek között a meglévő eszközök – különösen a SIS –, valamint – amennyiben az ilyen személyeket bűnüldözési keret keretében követik nyomon – az Europol Információs Rendszer (EIS) és az Europol elemzési projektjei használatának ösztönzésével;

TÁMOGASSA a tagállamokat a kiemelt harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok megerősítésében a büntetés-végrehajtási intézetből szabadságra bocsátott, külföldi radikalizálódott elítélteknek a származási országukba való kitoloncolásának megkönnyítése érdekében;

az Europol támogatásával, megbízatásának keretein belül, valamint a nemzeti és uniós joggal összhangban MOZDÍTSA ELŐ a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, különösen az elítélt személyek szabadságra bocsátását megelőző fenyegetésértékelések elvégzése, valamint a szabadságra bocsátást követő próbaidő alatti magatartási szabályok megállapítása vagy biztonsági intézkedések bevezetése tekintetében.